

“Guerillakrigets grundläggande principer”

Utdrag ur Ernesto "Che" Guevara "Gerillakriget" 1960

Gratis texthäfte till öppen diskussionsträff för alla intresserade
på India Däck 18.00 11/2 2009

1. Guerillakrigets innebörd

Det kubanska folkets väpnade seger över Batistadiktaturen är inte bara en triumf som fångslat iakttagare från hela världen - den har också fullständigt raserat gamla trossatser vad beträffar de breda lagrens sätt att bete sig i Latinamerika. Den har på ett högst påtagligt sätt visat att ett folk kan befria sig från en förtryckarregim genom guerillakrig.

Vi hävdar att den kubanska Revolutionen medfört tre djupgående förändringar i de revolutionära sydamerikanska rörelsernas sätt att fungera. Och detta genom att påvisa att

- 1) Folkets styrkor kan vinna ett krig mot en reguljär armé.
- 2) Man kan inte alltid förvänta att alla villkor för revolution skall vara förhanden. Den revolutionära kärnan kan skapa dem.
- 3) I det underutvecklade Amerika bör den väpnade kampen huvudsakligen äga rum på landsbygden.

De två första punkterna riktar sig mot opportunisten hos de revolutionärer eller pseudorevolutionärer som ursäktar sin passivitet med att de ingenting förmår gentemot en reguljär armé; och mot dem som går omkring och väntar på att alla objektiva och subjektiva villkor samtidigt skall uppfyllas på något mekaniskt sätt utan att bekymra sig om att påskynda en sådan händelseutveckling. Sanningen i dessa första två punkter står idag fullkomligt klar, men den har en gång diskuterats på Kuba, och den diskuteras antagligen fortfarande i Latinamerika.

Naturligtvis räcker det inte enbart med en guerillakärna för att alla revolutionära villkor skall vara uppfyllda. Man måste alltid vara på det klara med att tillkomsten och konsolideringen av den första kärntruppen fordrar ett visst minimum av gynnsamma betingelser. Det är m.a.o. nödvändigt att klart och tydligt påvisa för folket det omöjliga i att hävda mer vittgående krav med legala medel.

Under sådana omständigheter kommer folkets missnöje

allt tydligare tillsynes; och det ögonblick kommer då motståndet utkristalliseras i form av ett embryo som ursprungligen skapats genom just de makthavandes attityd.

Närhelst en regim kommit till makten genom val, fixade eller inte, och åtminstone vinnlägger sig om en konstitutionell fasad utåt, är det omöjligt för guerillans kärna att tillväxa - ty den *legala* kampens möjligheter är ännu inte uttömda.

Den tredje punkten är strategisk. Den bör utgöra en varningssignal för alla som med stöd av dogmatiska kriterier vill koncentrera massans kamp till städerna, och fullständigt glömma bort vilken roll landsbygdsbefolkningen spelar i alla de underutvecklade latinamerikanska ländernas liv. Det rör sig inte om någon underskattning av den organiserade arbetarklassens kamp, utan om att helt realistiskt analysera våra möjligheter i skenet av de kärva villkor som den väpnade kampen uppställer - och då de garantier som våra konstitutioner vanligen inrymmer är upphävda eller glömda. Arbetarrörelsen bör alltså gå under jorden - och, obehäpnad som den är, möta enorma faror. På landsbygden är situationen inte lika farofylld, gemene man kan söka stöd hos guerillan där förtryckets krafter inte är effektiva.

Vi skall längre fram fördjupa vår analys; men låt oss redan nu hålla i minnet dessa tre satser som grundas på Kubas revolutionära erfarenheter och som enligt vår mening utgör vårt väsentliga underlag.

Guerillakriget, den folkliga kampens ryggrad, uppvisar högst olikartade aspekter, fastän de alla utgör skilda sidor av samma befrielsesträvan. Det är uppenbart - vilket också teoretikerna tydligt uttryckt - att detta krig svarar mot en bestämd serie av vetenskapliga lagar, och att den som överträder dem har försvurit sig åt misslyckande. Guerillakriget är en fas av den klassiska krigföringen, det bör föras efter sina egna lagar; men genom sin särart uppställer det nya regler som påkallar uppmärksamhet. Och de geografiska och sociala villkoren i varje land

bestämmer uppenbarligen vilken uppsyn guerillakriget måste anta på ort och ställe.

Vårt syfte är tillsvidare att söka fastställa varpå vårt speciella slags krigföring grundar sig, vilka regler som gäller för folkens frihetskamp, hur våra praktiska erfarenheter skall kunna omsättas i en teori och hur denna erfarenhet skall struktureras och generaliseras till andras gagn.

Till att börja med måste vi fastställa vilka motspelarna är. Å ena sidan den lilla kärnan av förtryckare, vars verktyg består av den reguljära armén, väl utrustad och disciplinerad; i många fall kan denna kärna räkna på stöd utifrån, och har vidare till sitt förfogande små tjänstemannakadrer. Å den andra sidan folket i landet eller trakten ifråga. Det är viktigt att slå fast att guerillakriget är massans krig, ett folkets krig: guerillan, den lilla beväpnade gruppen, är bara dess kämpande förtrupp. Man får inte betrakta guerillan som till antalet underlägsen den armé man slåss emot, även om dess eldkraft är mindre. Guerillakriget är därför en kampform som tillgrips då man har stöd av folkets flertal men är helt underlägsen vad vapenmakt beträffar.

Guerillan räknar alltså med ortsbefolkningens fullständiga stöd: detta är ett villkor *sine qua non*. Helt uppenbart blir detta om vi som jämförande exempel tar de rövarband som opererar här eller där. Dessa band har guerillaarméns alla yttre karakteristika: sammanhållning, respekt för befälet, mod, kännedom om den terräng man rör sig i, ofta nog också en djärv taktik. Det enda de saknar är folkets stöd. De utplånas också restlöst av folkets krafter.

Sedan vi analyserat guerillakrigets taktik, dess kampform, sedan vi kommit till insikt om att dess bas utgörs av själva folket, återstår frågan: varför slåss guerillasoldaten? Vi kommer då till den ofrånkomliga slutsatsen att guerillan är en socialreformator som griper till vapen för att ge eko åt folkets ständiga protest mot sina förtryckare och som kämpar för att störta den regim som håller hans likar nere i en nesans och misärens vanmakt. Han går till attack mot institutionerna i en given epok, för att med all den kraft som omständigheterna låter honom förfoga över krossa strukturen hos dessa institutioner.

En fördjupad analys av guerillakrigets taktik visar oss att guerillan måste besitta fullständig insikt om terrängen, om angrepps- och reträttvägar, om möjligheterna att manövrera blixtnabbt, om gömställen - och naturligtvis om vilket stöd man får från befolkningen. Allt detta ger vid handen att guerillan måste operera på en glesbefolkad landsbygd som erbjuder de bästa villkoren åt folkets kamp för att hävda sina krav: framförallt då det gäller att förvandla de sociala strukturerna och äganderättsförhållandena till jorden. Med andra ord, guerillasoldaten är framförallt en landsbygdsrevolutionär. Han tolkar bondemassornas önskemål: att bli ägare till jorden, att äga de egna produktionsmedlen, äga djuren; allt detta som de längtat efter i årtal, detta som skapar deras liv - och som också skapar kampen för den jord där de skall dö.

Vi måste göra klart att det existerat två skilda sorters guerillakrig. Det ena utgör ett komplement till de reguljära

arméernas operationer - som exempelvis partisanerna i Ukraina under världskriget - och berörs inte av denna framställning. Det är bara den andra sorten som intresserar oss här. I det fallet rör det sig om en väpnad grupp som växer i kampen mot den etablerade regimen - kolonial eller inte - som utgör dess enda bas och som vinner spridning på landsbygden. Och vilken ideologi som än besjalar dess kamp är det kravet på äganderätten till jorden som utgör dess ekonomiska bas.

Maos Kina uppenbarade sig i söder till att börja med i gestalt av kämpande arbetargrupper som besegrades och praktiskt taget tillintetgjordes. Detta Kina vann inte fotfäste och fortlöpande framgång förrän efter den långa marschen till Yunnan, då man alltså övergått till en existens på fältfot och för fram jordreformen som ett grundläggande socialt krav. Ho Chi Minhs kamp i Vietnam stöder sig på de risodlande bönderna, fastspända under det franska kolonialoket; och det är med detta stöd som hans kamp tillväxer i omfång tills den slutligen leder till kolonialisternas nederlag. Trots den parentes som det fosterländska kriget mot den japanske angriparen utgör i båda dessa fall försvinner kampens ekonomiska bas aldrig ur sikte: det gäller jorden. Vad beträffar Algeriet har arabnationalismen där sin ekonomiska grund i det faktum att en miljon franska *colons* besatt nyttjanderätten till praktiskt taget all odlingsbar jord. I andra länder som exempelvis Porto Rico - vars egenskap av ö inte tillät guerillakrig - stöder sig de nationella aspirationerna - som dagligen får nya djupa sår av den diskrimination de är utsatta för - på de ofta proletariserade böndernas krav på den jord som yankeekräkterna lagt sig till med. Det är samma grundläggande idé som (även om förhållandena i övrigt var olika) besjälade de plantageägare, småbönder och innehavare av slavarenden på östra Kuba som under 30-talets frihetskrig slöt sig samman för att försvara besittningsrätten till sin jord.

Men sina speciella karakteristika till trots upphör inte guerillan att räkna med möjligheten att utvecklas och förvandlas till en annan sorts krig, på så sätt att den ursprungliga guerillakärnan växer - och alltså visar sig vara ett embryo till ett krig i större omfattning. Möjligheten att bredda guerillakriget, förvandla det till ett reguljärt krig av mer traditionellt slag, sammanhänger uppenbarligen med möjligheterna att besegra fienden i varje slag, varje sammandrabbning, varje skärmytsling. Även här gäller den grundläggande principen att aldrig inlåta sig i strid utom när utgången är given. En maliciös definition säger att "guerillasoldaten är krigets jesuit". Det betyder att han väsentligen begagnar den överraskande attacken, försåtet, nattkrigföringen. Det är alltså fråga om en alldeles särskild sorts jesuitism, av omständigheterna alltemellanåt tvingad att tillgripa metoder fjärran från de romantiska och sportsliga tillvägagångssätt som man vill få oss att tro är utmärkande för kriget.

Kriget är alltid en kamp där den ena sidan försöker förinta den andra. För att förverkliga detta använder man efter bästa förmåga de tillvägagångssätt och knep som står till buds. Och strategin och tekniken avslöjar vartåt respektive sida strävar och de medel den använder för att uppnå sina syften. Till dessa hör att man utnyttjat alla motståndarens svaga punkter. Om man analyserar ett ställningskrig, visar det sig att varje enskild plutons

insats uppvisar samma karakteristika som guerillan: man använder överraskningsmomentet, bakhållet, kriget i skydd av mörker; och om denna taktik inte kommit till användning är det därför att den inte kunnat användas, därför att fienden inte låtit sig överraskas. Men eftersom guerillan opererar över stora områden som fienden inte kan övervaka, kan den alltid använda sig av överraskningsmomentet - och det är dess plikt att så göra.

”Slå till och försvinna” - så sammanfattar man med ett ogillande uttryck guerillans verksamhet, alldeles korrekt. Slå till och försvinna, avvakta, spana, dyka upp på nytt för att åter slå till och försvinna, om och om igen, utan att ge motståndaren något andrum. Det finns uppenbarligen ett negativt inslag i detta: alltså reträtterna, vägran att låta sig dras in i reguljära drabbningar; men detta är bara konsekvenser av guerillakrigets grundläggande princip - och det slutliga målet för detta krig är detsamma som för alla andra: att segra, att förintna fienden.

Det står alltså klart att guerillakrigföring utgör en fas av kriget som sådant, och denna fas kan inte i och för sig leda till segern. Det är en av krigets inledande faser, och den utvecklas till dess att rebellarmén, stadd i oavbruten tillväxt, slutligen antar uppsynen av reguljär armé. Då är också tiden inne för att tilldela fienden avgörande slag och säkerställa segern. Den kamp som guerillan inledde kommer alltid att sluta med seger för en reguljär armé.

I ett modernt krig stupar inte generalen i spetsen för sin division. På samma sätt måste guerillakrigaren - som är sin egen general - vara aktsam om sitt liv. Han är redo att offra det, men guerillakrigets positiva aspekt innebär att guerrilleron är beredd att dö - inte för ett ideal, utan för att förverkliga detta ideal. Detta är grunden för guerillakrigföringen, själva dess väsen: detta mirakel att en liten grupp människor, avantgardet i spetsen för de massor som utgör dess stöd, och med förmågan att se längre än till målet för ögonblickets taktiska strävanden, med fast beslutsamhet söker förverkliga ett ideal, förstöra gamla strukturer, skapa ett nytt samhälle och äntligen skapa social rättvisa.

Ur denna synvinkel framträder allt som nyss tycktes förtjäna ett nedsättande omdöme i ny dager, befinner rättfärdigat genom storheten i det mål för vilket guerillans soldater kämpar; och det målet uppnås inte med låga medel. Detta sätt att bete sig i en kamp som aldrig får avta i intensitet, denna blick som orubbligt förblir fästad på det slutliga målet - det är guerrilleronens storhet.

2. Guerillakrigets strategi

I militärt avseende menar man med strategi analysen av de mål som skall uppnås inom ramen för en allmän militär situation, och de medel som kommer till användning för att uppnå dessa mål.

För att komma till en korrekt uppfattning av guerillakrigets strategi är det nödvändigt att underkasta fiendens uppträdande en grundlig analys. Slutmålet för varje reguljär armés krigföring är att fullständigt förintna motståndarstyrkorna, och detta speciella sorts

inbördeskrig utgör ett klassiskt exempel härpå - fienden bör eftersträva att utrota varenda guerillasoldat. Och dessa måste å sin sida analysera de medel med vilka fienden avser att förverkliga sitt syfte, de tillgångar han kan räkna med: manskap, rörlighet, stöd av civilbefolkningen, vapen- och befälskvalitet. Vår strategi måste anpassas till resultatet av denna analys - utan att någonsin förlora ur sikte att slutmålet är att försätta fiendearmén ur stridbart skick.

Det gäller att studera avgörande aspekter som just beväpningen och sättet att använda vapnen. Att exakt fastställa hur effektiv en stridsvagn eller en flygmaskin är i en kamp som denna. Att skaffa sig kunskap om vilka vapen och vilka förråd fienden förfogar över, och om hans vanor. Ty guerillans förråd utgörs av fiendens arsenal. Har man möjlighet att välja bör man välja just de vapen som den reguljära armén använder - ty guerillans största fiende är bristen på ammunition, någonting som man bör överlåta åt fienden att skaffa fram.

Sedan man en gång analyserat och graderat de mål man vill uppnå, gäller det att fastställa i vilka etapper detta skall äga rum - etapper som kan beräknas på förhand, men som också måste modifieras under kampens gång och anpassas till de oförutsedda omständigheter som kan dyka upp.

Under det inledande skedet är det väsentliga för guerrilleron. att inte låta sig utplånas. Undan för undan kommer det att bli lättare för guerillasoldaterna, och för hela guerillastyrkor, att anpassa sig till detta slags liv, vänja sig vid att snabbt dra sig undan och tvinga fienden att sprida sina förföljarstyrkor. Sedan detta mål uppnåtts - och då man kan falla tillbaka på ointagliga ställningar (eller då man samlat tillräckligt stora styrkor för att fienden skall mista lusten att gå till direkt attack) - övergår man till att gradvis försvaga hans motståndskraft. Till att börja med i närheten av de punkter där guerillan vanligen angrips; därefter på motståndarsidans eget territorium, där man angriper kommunikationsleder, operationsbaser och militära hjärtpunkter - kort sagt, ställer till så mycket skada som ens resurser tillåter.

Det gäller att slå till oavbrutet. De fiendesoldater som befinner sig i operationszonen får aldrig tillåta sig en minuts sömn. Fiendens posteringar måste systematiskt attackeras och likvideras. Man måste varje ögonblick ge motståndaren intryck av att vara omringad; på dagarna i skogbeväxt och kuperad terräng, om natten på slättlandet där guerillapatruller lätt kan operera. Allt detta förutsätter lokalbefolkningens fulla stöd, liksom fullkomlig kunskap om terrängen. Dessa två villkor dyker ständigt upp på nytt i guerrilleronens liv. Det är därför som man inte bara måste skapa studiecentra i de zoner där operationer pågår utan också samtidigt bedriva ett intensivt arbete bland massorna: förklara revolutionens motiv och målsättningar, inpränta den ovederläggliga sanningen att folket aldrig kan besegras slutgiltigt. *Den som inte inser denna absoluta sanning kan inte vara guerillasoldat.*

Till att börja med måste detta arbete försiggå i det fördolda. Man bör begära av varje bonde, av varje individ i det samhälle där man opererar att han inte på något sätt kommenterar det han får se eller höra. Längre fram kan

man söka stöd hos dem vilkas lojalitet mot revolutionen ställer de starkaste garantierna - alltså människor som kan användas i förbindelsetjänst, som kan transportera proviant och vapen och tjänstgöra som guider i områden de är förtrogna med. Sista steget är direkt aktion bland de redan organiserade massorna i industricentra, med generalstrejken som slutmål.

Strejken är en faktor av största vikt i inbördeskriget, men en rad villkor måste uppfyllas för att den skall kunna komma till stånd. Dessa villkor är inte alltid för handen och uppträder spontant bara vid sällsynta tillfällen. De måste framkallas, på så sätt att man förklarar revolutionens motiv och påvisar folkets verkliga styrka och de möjligheter den ger. Man kan också inrikta sig på avgränsade, utomordentligt homogena grupper - människor som efter att ha visat sig effektiva i mindre farliga sammanhang börjar bedriva sabotage. Detta är ett annat verksamt vapen i guerillans händer: det kan förlama hela arméer, bringa oreda i produktionsmaskineriet i ett helt område, beröva invånarna i en stad arbete, ljus, vatten och kommunikationer, och dessutom tvinga dem att hålla sig borta från gator under vissa timmar.

Lyckas man genomföra detta program sjunker fiendens moral alltmer, liksom moralen i hans stridande förband. Frukten mognar och är färdig att plockas då man så finner för gott.

Detta förutsätter att det territorium där guerillan opererar växer i omfattning; men det får aldrig bli *för* stort. Man måste ständigt ha en stark operationsbas i ryggen och kontinuerligt stärka den under hela kriget. Befolkningen måste indoktrineras, man måste skydda sig mot revolutionens oförsonliga fiender, och i det inre av territoriet ständigt förbättra försvarsanordningar som skyttegravar, mineringar och kommunikationsleder.

När guerillan uppnått en betydande slagkraft numerärt och vapenmässigt bildar man nya förband. Det är som i binas liv: medan en ny drottning i ett visst ögonblick lämnar kupan åtföljd av en del av bisvärmen stannar drottningmodern kvar. Guerillans högste chef förblir i det minst utsatta området, medan de nya förbanden infiltrerar andra av fienden behärskade områden, så som vi redan beskrivit.

Det ögonblick kommer då det territorium där de skilda förbanden opererar blir alltför litet för att innesluta dem alla och då en framryckning mot fiendens kärnområden måste ske via sammandrabbningar med starka fiendestyrkor. Nu förenas alla förbanden till ett enda, bildar en sammanhängande front; kriget blir ett positionskrig, en uppgörelse mellan reguljära arméer. Samtidigt får den gamla guerillastyrkan inte avlägsna sig från sitt basområde. Man måste alltså bilda nya guerillaförband bakom fiendens linjer, grupper som undan för undan penetrerar denna nya operationszon till dess de slutligen behärskar den helt.

Slutoffensiven förestår: man belägrar, river upp undsättningsstyrkor. Kriget får en alltmer utpräglad masskaraktär över hela landet för var dag som går. Dess slutmål är nära: segern.

3. Guerillakrigets taktik

Taktiken är det praktiska medlet för att uppnå de stora strategiska målen. Den är strategins komplement och, på ett sätt, dess praktiska tillämpning. Taktikens medel och metoder är smidigare och mer varierande än de slutmål man strävar efter att uppnå, och bör rätta sig efter omständigheterna. Varje krig har vissa oföränderliga taktiska mål, medan andra kan skifta. Först och främst måste man ha i minnet att guerillans verksamhet rättar sig efter fiendens.

Guerillans grundläggande kännetecken är den snabbhet som tillåter den att efter bara några minuter befinna sig långt från den punkt där man nyss slogs, och, om så är nödvändigt, långt utanför själva operationszonen inom några timmar. Denna rörlighet medger också att frontsträckningen ständigt ändras, så att man klarar sig från varje försök till omringning. Under krigets skiftande faser kan guerillan exempelvis befinna sig på ständig reträtt för att undgå kringrättning (vilket är enda sättet att tvinga den att inlåta sig på en avgörande sammandrabbning under särdeles ogynnsamma omständigheter).

Men guerillan kan också gå till motangrepp mot omringande styrkor: en liten grupp låter sig alltså omringas av fienden, som plötsligt finner sig själv kringrädd av en talrikare motståndare; denna lilla guerillagrupp som förskansat sig i en svåråtkomlig ställning tjänar alltså som lockbete och allt manskap och materiel som kommer till den reguljära arméns hjälp kringränns och förintas.

Denna sorts krig kallar man med en liknelse från danskonsten för "menuett". Guerillan omringar exempelvis ett fiendeförband under framryckning, och fem eller sex guerillasoldater utposteras i varje väderstreck, på tillräckligt stort inbördes avstånd för att inte själva löpa risk att omringas. En av dessa grupper öppnar eld, och fienden koncentrerar sig omedelbart just på den. Då drar man sig tillbaka, men har hela tiden kontakt med fienden, och eldgivningen övertas av någon av de andra grupperna. Fiendekolonnen betar sig nu på samma sätt som förut, och guerillagrupp nr två drar sig tillbaka. På så sätt kan man, utan att riskera alltför mycket, tvinga ett helt fiendeförband till orörlighet, samtidigt som det gör av med en mängd ammunition och demoraliseras.

Nattetid gör man bruk av samma teknik, men rycker fienden närmare in på livet, uppträder aggressivare, eftersom omringning då är ett svårare företag. Verksamhet om natten är ett viktigt kännetecken för guerillakrig. Man kan då komma alldeles inpå de ställningar som skall angripas och röra sig i områden där man inte är hemma eller där man löper risk att förrådas. Men tanke på den egna numerära underlägsenheten är det nödvändigt att alltid ta fienden med överraskning, en taktik som ju innebär ett utomordentligt övertag: den tillåter att man tillfogar fienden förluster utan att själv lida några. Men i en strid där hundra man på ena sidan slåss mot tio på den andra kan förlusterna inte jämföras. Fiendens förluster kan ersättas när som helst, och varje fallen soldat representerar, för att fortsätta vårt exempel, 1 procent av den effektiva styrkan. Guerillan behöver längre tid på sig

för att reparera sina förluster, eftersom guerrillan är en högst specialiserad soldat; för varje guerillasoldat som faller har guerillans styrka minskat med tio procent.

En stupad guerillasoldat får aldrig lämnas kvar på slagfältet med det vapen och den ammunition han har - de är alltför betydelsefulla för kampen. Det är varje guerillasoldats plikt att, så fort en kamrat faller, ta hand om hans militära kvarlåtenskap. Ett annat utmärkande drag för guerillakriget är just den betydelse som ammunitionen har och den sparsamhet med vilken det här hushållas. I en strid mellan ett guerillaförband och en arméstyrka kan respektive sida identifieras med ledning av skottlossningen: massiv eldgivning från armésidan, spridda men målinriktade skott från guerrillans.

Under kriget på Kuba hände det att en av våra hjältar, död numera, en gång gav eld med sin kulspruta nästan fem minuter i sträck utan uppehåll för att hejda en fientlig framryckning; våra egna styrkor bedrogs av rytmen i denna eldgivning som fick oss att tro att denna nyckelposition fallit i fiendens händer. Men det var ett av de få tillfällen då vi inte sparade på krutet, beroende på vikten av den punkt som skulle försvaras.

Ett annat väsentligt karakteristikum för guerrillan är hans förmåga att anpassa sig till alla omständigheter och utnyttja allt som händer till sin fördel. Öga mot öga med den klassiska krigföringens stelade metoder improviserar guerrillan vid varje tillfälle sin egen taktik och överraskar ständigt motståndaren.

Framförallt är hans positioner elastiska: det finns vissa punkter som fienden inte tillåts passera, och punkter för avledande angrepp. Ett vanligt fenomen är fiendens häpnad när det plötsligt blir tvärstopp efter en framryckning i jämn takt där alla hinder lätt passerats.

Då guerillan kunnat ingående bekanta sig med stridsterrängen blir dess ställningar ogenomträngliga. Föga betyder anfallarnas antal, det som betyder något är antalet försvarare: är det inte för litet kan man motstå en hel bataljon - och nästan alltid, för att inte säga alltid, med framgång. Befällets huvudsakliga uppgift består då i att med omdöme avgöra var och när en viss ställning skall försvaras till slutet.

För guerillan är taktiken vid anfall likaså annorlunda: attacken sker överraskande, med skoningslös våldsamhet, och ebbar plötsligt ut i absoluta intet. De överlevande fienderna tror nu att motståndaren försvunnit; de lugnar ner sig, vilar ut, återgår till ett normalt liv bakom kasernväggarna eller stadsmuren - tills en ny attack plötsligt äger rum någon annanstans, med samma karakteristika, medan guerillans huvudstyrka ligger i bakhåll för eventuella fientliga förstärkningar. Det utmärkande för attacken är överraskningsmomentet och snabbheten.

Sabotagehandlingar är av stor betydelse. Vi måste här göra klar boskillnad mellan sabotaget som högeffektivt revolutionärt kampmedel, och terrorismen - en i allmänhet rätt ineffektiv metod, med konsekvenser som är omöjliga att förutse, men som ofta kräver offer bland oskyldiga och innebär förlusten av många liv som vore till nytta för

revolutionen. Terror kan ändå betraktas som ett verksamt medel när den kommer till användning för att straffa någon av förtryckets förstarangsfigurer, någon som är känd för sin grymhet, och vars repressalieverksamhet är effektiv; alltså någon vars död skulle vara en landvinning. Men man skall aldrig likvidera individer utan större betydelse; det medför bara skoningslösa hämnreaktioner.

Vi kommer nu till en omstridd punkt när det gäller att värdera terrorn som kampmedel. Somliga hävdar att metoder som medför skärpt förtryck försvårar alla mer eller mindre legala - eller till hälften underjordiska - kontakter med massorna, gör det omöjligt att organisera dem för aktioner som kan bli nödvändiga då tiden är mogen. Detta är i och för sig sant, men det förtryck som under ett inbördeskrig drabbar den ena eller andra befolkningsgruppen kan också redan vara så massivt att allt slags legal verksamhet är utesluten. En massaktion är då utesluten om den inte stöds av vapen. Man måste här lägga stor vikt vid valet av de metoder som man väljer att använda, och analysera de fördelaktiga följder som de kan ha för revolutionen. Sabotaget är på alla sätt ett effektivt vapen, brukat med omdöme. Man bör aldrig använda det för att ödelägga produktionsmedel, som är nödvändiga om inte livet skall paralyseras för en hel befolkningsgrupp, eller i vilket fall som helst orsaka arbetslöshet. Med andra ord: det är exempelvis löjligt att sabotagevägen förstöra en läskedrycksfabrik medan ett effektivt sabotage mot en elektrisk central måste rekommenderas.

I det första fallet ställer man några arbetare utan arbete, utan att för den skull rubba industrins jämvikt. I det andra mister ett antal arbetare likaså jobbet, men detta rättfärdigas av att sabotaget lyckas lamslå livet i en hel landsända. Vi återkommer senare till sabotagetekniken.

Ett av den reguljära arméns favoritvapen är här flyget, men det har ingen roll att spela under guerillakrigets inledande fas när guerillasoldaterna ännu är föga talrika och utspridda i kuperad terräng. Det är ett effektivt vapen när det gäller att förstöra organiserade och väl synliga försvarsanordningar - något som saknas i vår typ av krig. Det är likaså effektivt mot trupp på marsch i plan eller oskyddad terräng, men det problemet kommer man tillrätta med om man förflyttar sig nattetid. Väg- och järnvägstransporter är en av fiendens svaga punkter. Det är i praktiken omöjligt att hålla ögonen på varenda meter lands- eller järnväg. Praktiskt taget var som helst kan man placera en sprängladdning - tillräckligt stark för att göra vägen obrukbar, och som exploderar i samma ögonblick ett fordon passerar. Utöver skadan på själva vägen tillfogas fienden en kännbar förlust i materiel och människoliv.

Sprängmedlen är av skiftande ursprung. Man kan importera dem utifrån, eller tillverka dem av fientliga granater som aldrig briserat, eller framställa dem i underjordiska laboratorier i det inre av guerillazonen. Sprängtekniken är likaså skiftande.

I våra laboratorier tillverkade vi ett krut som vi använde att spränga med, och vi uppfann också olika utlösninganordningar. Bästa resultatet uppnådde vi med de elektriska. Men den allra första mina som vi fick att brisera var en bomb som det fientliga flyget kastat ner och som vi fyllt med diverse explosiva varor. Den apterades

sedan till ett gevär, vid vars avtryckare vi fäste ett snöre; när en fientlig pansarvagn passerade, drog vi i snöret och bomben sprang i luften.

Man kan förbättra dessa metoder i all oändlighet. I Algeriet, exempelvis, använde man i kampen mot den franska kolonialmakten en sorts fjärrkontrollerade minor som utlöses med hjälp av radiosignaler från avlägsna sändare.

Att minera en väg och efter explosionen meja ner de överlevande är ett mycket bra tillvägagångssätt om man är ute för att förse sig med ammunition och vapen. Man kan uppnå högst avsevärda resultat till ytterst ringa ammunitionskostnad.

Dessa ständiga stick får nu fienden att ändra taktik. Sålunda förflyttar han sig inte längre i enstaka lastbilar utan i motoriserade kolonner. Ändå kan man om man drar fördel av terrängen uppnå samma resultat, genom att skära av kolonnen och koncentrera sig på ett enstaka fordon. I detta fall får man inte förlora ur sikte guerillakrigets taktiska elementa: perfekt kännedom om terrängen, uppsikt över alla reträtt- och sidovägar, helhjärtat stöd hos lokalbefolkningen så att sårade kamrater kan transporteras undan, och inkvarteras för kortare eller längre tid. Slutligen numerär överlägsenhet i ett avgörande ögonblick, stor rörlighet och reserver.

Om alla dessa villkor samtidigt är uppfyllda ger överraskande anfall mot fiendens kommunikationsleder avsevärd utdelning.

Ett väsentligt drag i guerillans taktik är den attityd man har mot andra människor. Sättet att behandla fienden på är i sig självt av betydelse; när man anfaller bör man göra det med skoningslös hårdhet, och på samma sätt bör man uppträda mot de föraktliga kräk som ägnat sig åt angiveri och mord. Men gentemot de fiendesoldater som slåss för att uppfylla sina militära förpliktelser (eller åtminstone vad de tror vara detta) bör man förfara med största möjliga mildhet. Inga fångar bör tas när basområdet inte är tillräckligt stort eller svårtillgängliga tillflyktsorter saknas: överlevande fiendesoldater bör försättas på fri fot och de sårade vårdas med all omsorg.

Visavi civilbefolkningen bör man vinnlägga sig om stor respekt inför alla lokala traditioner och vanor, så att man praktiskt demonstrerar guerillasoldatens moraliska överlägsenhet över förtryckarnas knektar. Utom i speciella fall bör man aldrig skipa rättvisa utan att den skyldige först fått tillfälle att försvara sig.

4. Krig i gynnsam terräng

Som vi redan påpekat utkämpas guerillakriget inte alltid i den terräng där guerillans taktik lättast låter sig tillämpas. Men när guerillagruppen befinner sig på svårtillgänglig mark - i skogbevuxna eller branta berg, väglösa ödemarker eller sumptrakter - bör den allmänna taktiken alltid vara densamma, grundad på guerillakrigföringens allmänna principer.

Den väsentliga punkten är att komma i kontakt

med fienden, få honom på kornet. Om trakten är så svårtillgänglig, så fientlig att en reguljär arméstyrka knappast kan tränga fram där bör i stället guerillan rycka fram till den punkt dit armén kan nå och där det är möjligt att slåss.

Sedan man en gång kommit över den inledande fasen, säkerställt sin egen existens, bör guerillan kämpa. Därför bör den också oavbrutet komma ut ur sina tillhåll, men den behöver inte nödvändigtvis röra sig med samma snabbhet som i ogynnsam terräng. Man bör anpassa sig till fiendens villkor, men behöver inte längre kunna förflytta sig lika bra som i den terräng där fienden lätt kan koncentrera en stor styrka. Det är inte heller nödvändigt att alla stridshandlingar äger rum nattetid. Man kan i många fall både slåss och förflytta sig i dagsljus. Allt detta är uppenbarligen avhängigt av fiendens vaksamhet till lands och i luften. Sammandrabbningarna kan dra ut på tiden, i synnerhet i bergen; det är ganska enkelt att se till att de varar rätt länge samtidigt som man sannolikt kan hindra att fientliga förstärkningar når fram till krigsteatern. Guerrillan får aldrig glömma att hålla ögonen på tillfartsvägarna. Men just de svårigheter som fienden har när det gäller att få fram förstärkningar, skärper guerillans anfallslust: man kan rycka fram längre, slå till direkt, öga mot öga, och slåss längre. Allt är förstås avhängigt av en mängd villkor, som exempelvis tillgången på ammunition.

Sina många fördelar till trots har guerillakriget i denna sorts terräng den nackdelen att man inte i en enda operation kan lägga vantarna på fiendens ammunition och vapen i någon större utsträckning; i denna terräng vidtar fienden sina försiktighetsmått. (Guerillakrigaren får aldrig glömma att det är fienden som utgör hans förråd vad vapen och ammunition beträffar.) Guerillans motdrag består då i att man blir bofast, skaffar sig en uppehållsort med större skyndsamhet än när man slåss i ogynnsam terräng, och här upprättar en centralbas som stöd för ett ställningskrig. Man kan här också inrätta sjukhus, utbildnings- och träningscentra, förråd, radiostation, etc.; alltsammans på lämpligt sätt skyddat mot flygangrepp och bombardemang av långdistansartilleri.

Under sådana förhållanden kan guerillan tillväxa i numerär styrka. Den kan komma att omfatta också icke stridande manskaper, folk som utbildas för att en gång i framtiden ta hand om de vapen som faller i guerillans händer.

Guerillastyrkans numerär skiftar efter ett antal omständigheter: orten, provianteringsmöjligheterna, massflykt av förtryckta människor från områdena i närheten, tillgången på vapen och omsorgen om själva organisationen. Tillflödet på nytt manskaper underlättar på allt sätt ortsbundenheten.

Aktionsradien för en guerilla av denna typ bör vara så stor som andra guerillaförbands operationer i grannområdena tillåter. Ibland begränsas den av den tid som åtgår för att förflytta sig från en krigsskådeplats till en säker zon. Räkna man med att alla förflyttningar äger rum under dagen bör en guerilla inte operera längre bort från det område där man kan känna sig någorlunda säker än fem-sex timmar. Små guerillagrupper kan naturligtvis röra sig utanför denna säkerhetszon, och undan för undan

infiltrera grannområdet.

De vapen som är att rekommendera för detta slags krig bör ha lång skottvidd men inte ställa stora krav på ammunitionstillgång; de kompletteras av en uppsättning automatiska eller halvautomatiska vapen. Av de gevär och kulsprutegevär som man påträffar på den nordamerikanska marknaden är M-1:an, Garandgeväret värt en alldeles särskild rekommendation; det bör dock anförtros åt folk med en smula erfarenhet, eftersom det har den nackdelen att det slukar mycket ammunition. I gynnsam terräng kan man också använda halvtunga vapen som kulspruta på trefotslavett som ger servisen en god säkerhetsmarginal. Den är dock att betrakta som ett defensivt vapen, inte som någonting man kan gå till anfall med.

För en guerillastyrka på tjugofem man består den idealiska arsenalen av tio-femton gevär, ett tiotal automatvapen, från Garandgevär till kpistar. Men framförallt bör beväpningen vara densamma som fiendens, eftersom de ammunitionstyper som används på andra sidan är desamma som vi är hänvisade till då fiendevapen faller i våra händer. De tunga vapen som fienden kan förfoga över är knappast att frukta. Flyget kan ingenting utträta, eftersom guerilla är osynlig och stridsvagnar och artilleri har inte stor funktion att fylla i denna miljö.

Provanteringen är ytterst viktig. I allmänhet innebär svårtillgängliga trakter, just därför att de är svårtillgängliga, stora nackdelar i detta avseende: bönder är sällsynta och därmed tillgången till färska jordbruksprodukter och färskt kött. För att slippa ifrån obehagligt små ransoner gäller det att vidmakthålla stabila kommunikationsleder, så att man alltid kan räkna med existensen av ett reservförråd.

Möjligheterna att bedriva sabotage i stor skala är i allmänhet ganska liten i denna terräng. Här finns ju föga av tekniska installationer att angripa, som telefon- eller vattenledningar.

För transporterans skull är det viktigt att man förfogar över lastdjur, av vilka det lämpligaste i denna ojämna terräng är mulåsnan (man måste ha tillgång till lämpligt foder). Mulåsnan kan ta sig fram i ytterst svår terräng där inget annat djur klarar sig. I de värsta motluten får man klara sig med den egna ryggen. Varje guerrillero kan bära tjugofem kilo åtskilliga timmar varje dag, och det åtskilliga dagar i följd.

Förbindelserna med yttvärlden bör läggas över ett antal replipunkter där folk som man helt och fullt kan lita på lagrar förnödenheter och gömmer guerillans förbindelsemän. Man kan också skapa interna förbindelselinjer, vilkas utsträckning blir beroende av guerillans egen utvecklingsnivå. På Kuba kunde vi i vissa områden där guerillafronter upprättats bygga vägar och dra telefonledningar av flera kilometers längd. Och vi hade alltid i tjänst rapportkarlar som band samman alla operationszonerna på ett minimum av tid.

Det finns också andra förbindelsemöjligheter som den kubanska guerillan inte utnyttjade: exempelvis röksignaler, solspeglar och brevdvor.

Guerillasoldaten måste alltid vara aktsam om vapen och ammunition - och framför allt se till att han har ordentliga skor. Det sistnämnda är absolut nödvändigt, och det är på denna punkt som guerillans verkstadsdrift börjar. Till att börja med rör det sig bara om reparationer; men genom lämplig organisation kan man skapa verkstäder som producerar ett aktningsvärt antal skor om dagen. Att tillverka krut är ingen svår sak, och man kan producera åtskilligt av den varan om man bara förfogar över ett litet laboratorium och kan organisera råvarutillförseln. Minerad terräng är ytterst farlig för fienden; om man får alla minor inom ett vidsträckt område att explodera samtidigt, kan hundratals människor uppslukas av jorden.

5. Krig i ogynnsam terräng

För att man skall kunna föra krig i detta slags terräng - föga kuperad, utan skogar, men desto vägrigare - måste guerillakrigets alla grundläggande villkor vara uppfyllda - det är bara metoderna som ändras. Guerillans rörlighet måste här vara utomordentlig, den måste nästan kunna slå till med blixstens hastighet. Och den skall inte bara snabbt kunna dra sig tillbaka utan också skaffa sig en ny bas, fjärran från den ursprungliga, och så långt bort som möjligt från den punkt där man senast drabbade samman med fienden. Man får inte glömma att ingen tillflyktsort är helt säker för förtryckets vapen.

En man kan marschera mellan trettio och femtio kilometer under loppet av en natt, men man kan också använda dagens första timmar som marschtid - utom då det område där man uppehåller sig inte är under guerillans fullständiga kontroll, och då det finns risk för att ortsbefolkningen skall förråda ens position och marschriktning för fienden. I detta fall bör man uteslutande röra sig nattetid, och så tyst som möjligt, både före och efter det att man slår till - vilket man bör göra under nattens första timmar. Emellertid finns det tillfällen då gryningstimmarna är att föredra. Under inga omständigheter får man låta fienden vänja sig vid en särskild sorts taktik, det gäller att ständigt variera punkt, klockslag och metod för angreppet.

Vi har redan sagt att en sammandrabbning aldrig kan vara långvarig, att den måste ske snabbt och ge största tänkbara utdelning: den får räcka några minuter och följs av omedelbar reträtt. De vapen som här kommer till användning är inte desamma som vid krigföring i gynnsam terräng. Man bör sålunda ha så många automatvapen som möjligt i arsenalen, eftersom det inte är precisionen utan eldstyrkan som är den avgörande faktorn i nattstrid. Ju fler automatvapen man besitter för att beskjuta fienden med från närhåll, desto större möjlighet att förintna honom har man.

Viktigt är också att minera vägar och spränga broar i luften. Högst skiftande vapen kommer till användning, som de minor vi redan talat om, och jaktgeväret. Mot öppna bilar, använda för trupptransport, eller mot täckta fordon som saknar speciella skyddsanordningar är jaktgeväret ett fruktansvärt vapen, allrahelst om man laddar det med rådjurshagel. Detta vapen är inte någonting som utmärker just guerillakriget - det har likaså använts i storkriget. USA:s krigsmakt hade infanteriplutoner

utrustade med vapen av hög kvalitet, och bajonettförsedda. De sattes in. för att rensa upp kulsprutenästen.

Ammunitionsproblemet är ett viktigt problem. Den måste nästan alltid erövras från fienden. Man får aldrig klippa till utan att vara fullkomligt säker på att kunna kompensera ammunitionsåtgången, i varje fall då man inte förfogar över stora förråd på säker plats. Med andra ord: man får aldrig gå till angrepp mot en fiendegrupp om man efter angreppet har mindre ammunition än man hade dessförinnan. Väsentligt för guerillakrigets taktik är att man ständigt har i minnet det stora problem som materielltillförseln innebär. Vapnen bör alltså vara desamma som fiendens, utom när det gäller exempelvis gevär och revolverar som man kan komma över i stan eller i själva stridszonen.

Ett guerillaförband som opererar under sådana förhållanden bör inte vara större än tio-femton man. För effektivitetens skull är det utomordentligt viktigt att man alltid har detta i minnet: tio, tolv, femton människor kan gömma sig var som helst och samtidigt bjuda fienden spetsen samtidigt som man hjälper varandra. Fyra eller fem skulle antagligen vara för litet, men när antalet överstiger ett dussin har fienden bara alltför goda möjligheter att lokalisera gruppen under marsch eller dess bas.

Glöm inte att ett guerillaförband kan röra sig precis lika snabbt som den långsammaste av dess soldater! Tjuugo, trettio eller fyrtio man har alltid svårare att hålla samma marschrytm som tio. Och den guerrillero som slåss på slättland måste till varje pris vara ytterst snabb. Det är här som "slå-till-och-för-svinna-spårlöst"-taktiken bör användas flitigast. Slättlandsguerillan har den enorma nackdel som består i risken att man när som helst kan omringas - ingenstans har man en säker punkt där man kan bjuda effektivt motstånd. Av den anledningen är man under en stor del av uppbyggnadsskedet hänvisad till en existens helt i lönnedom; man får aldrig anförtro sig åt någon vars pålitlighet inte står utom allt tvivel. Fiendens brutalitet är i allmänhet sådan att den inte bara går ut över familjeöverhuvudena - kvinnor och barn skonas inte heller, och på det viset kan man pressa fram upplysningar om var och hur guerillan opererar. Detta skulle omedelbart medföra att guerillagruppen omringades - något som skulle få ytterst obehagliga ehuru inte nödvändigtvis direkt dödliga följder. När sedan vapentillförseln tillåter det, eller då upprorsstämningen blivit förhärskande bland folket, kan guerillan dela upp sig på smågrupper. Dessa mindre förband kan sedan, vid en given tidpunkt, förena sig för att utdela ett kännbart slag - men på så sätt att man omedelbart därefter åter klyvs upp i smågrupper på tio-femton man som försvinner i respektive operationszoner.

Man kan bygga upp hela arméer, med en överbefälhavare som kan kräva respekt och lydnad, utan att man fördenskull opererar i grupper. Det är därför som valet av guerillachefer är ytterst viktigt: man måste vara helt säker på att denne chef ideologiskt och personligt är fullkomligt ansvarig inför den högste befälhavaren i zonen.

Ett av de vapen som guerillan med fördel kan använda - ett tungt vapen som ändå är lätt att transportera och använda - är bazookan. Om så faller sig kan man naturligtvis också använda granater avlossade från antitankgevär.

Naturligtvis är bazookan ett av de vapen som man erövrar från fienden. Det är idealiskt för angrepp på pansar- eller trupptransportfordon och för att attackera små fientliga utposter. Det bör emellertid påpekas att man inte kan medföra mer än högst tre skott per man, vilket redan det utgör en högst allvarlig börda.

Vad beträffar de tunga vapen som man erövrar från fienden bör man naturligtvis se till att man inte förlorar dem i sin tur. Detta gäller dock inte i så hög grad om kulspruta av kaliber 50 - d.v.s. man bör aldrig leverera batalj under ogynnsamma förhållanden för att försvara ett tungt vapen som en sådan kulspruta. Man använder den helt enkelt bara tills dess det blir nödvändigt att överge den någonstans. Under befrielsekriget på Kuba var det en allvarlig förseelse att överge ett vapen, och det inträffade aldrig något fall där man skulle ha godtagit denna sats; likväl vidhåller vi alltså existens av omständigheter då det kan vara försvarligt att låta ett vapen gå förlorat. Guerillakrigarens vapen i ogynnsam terräng är hans förmåga att ge eld snabbt.

Lättillgängliga områden är i allmänhet beboeliga, där finns en talrik bondebefolkning. Detta faktum underlättar högst kännbart provianteringsmöjligheterna. Har man bara förtroendemän med kontakter vid distributionscentra kan guerillan mycket väl klara sig utan att offra tid och pengar att upprätta långa och farliga förbindelselinjer. De väsentligaste förnödenheterna - hängmattor, överkläder, regnskydd, myggnät, skor, medikamenter, livsmedel - finns redan på ort och ställe, eftersom de är en del av ortsbefolkningens egen vardag.

Kommunikationerna är här väsentligt mycket lättare, eftersom mycket mer folk och många fler vägar står till guerillans förfogande. Att befordra ett meddelande till en avlägsen punkt är emellertid osäkrare, eftersom man måste förfoga över fler förbindelsemän som man kan lita på. Dessa budbärare genomkorsar ständigt det område som fienden behärskar: att en av dem skall infångas är en ständigt överhängande fara. Är det inte fråga om utomordentligt viktiga meddelanden, tjänar man på att vidarebefordra dem muntligen; i alla andra fall bör de vara skrivna på kodspråk. Erfarenheten bevisar att all muntlig kommunikation, från mun till öra, vanställer meddelandena.

Av samma skäl förlorar guerillans industriverksamhet sin betydelse. Det är inte möjligt att bygga vapen- eller skofabriker. Man får i praktiken begränsa sig till små och väl kamouflerade verkstäder där man kan tillverka ammunition, minor, vapen och allt som man har användning av i fält. I gengäld har man tillgång till områdets alla verkstäder med vänskapligt inställda ägare.

Vi kommer nu till två följsatser av vad som tidigare sagts. Å ena sidan är guerillans ortsbundenhet omvänt proportionell mot utvecklingsnivån i det område där den opererar. I allmänhet slår sig folk ner där förhållandena är gynnsammast. För guerillan gäller motsatsen: ju fler bekvämligheter orten erbjuder, desto osäkrare och mer nomadiserande blir dess existens. Detta kapitel heter inte utan skäl "Krig i ogynnsam terräng" eftersom allt det som vanligtvis gynnar mänskligt liv, och ger upphov till kommunikationsleder, stads- eller stadsliknade bebyggelse,

tätbefolkade områden och arealer som lätt låter sig bearbetas med maskiner - allt detta utgör nackdelar för guerillan.

Följdsats nummer två: guerillan lägger alltid ner ett stort arbete bland massorna, men i områden där villkoren är ogynnsamma är detta arbete allra viktigast. Där kan en enda fientlig attack vara katastrofal. Man bör alltså oavbrutet propagera för att arbetarna, bönderna och andra samhällsgrupper skall organisera sig, och på det viset upprätta en inre front som kan samarbeta med guerillan. Men detta ständiga arbete bland massorna får inte medföra att man glömmer bort att krossa varje enskild fiende som gör motstånd. I det fallet måste guerillan arbeta helt skoningslöst. I operationszonen får det ingenstans finnas en fiende på en punkt där han kan ställa till skada.

6. Guerillan i staden

Om det inträffar att kriget flyttar in till stan, d.v.s. guerillan infiltrerar området runt en stad så att man kan operera där med någon säkerhet, gäller det att upprätta en alldeles speciell organisation.

Vi måste ha klart för oss att en stadsguerilla aldrig kan uppstå av sig själv. Den föds inte med mindre än att vissa för dess existens väsentliga villkor uppfyllts. Detta innebär att guerillan i staden bör operera under direkt ledning av befäl som befinner sig annorstädes. Dess uppgift är inte att arbeta efter eget huvud, utan tvärtom enligt planer som gjorts upp i förväg. Det innebär att man stöder mer betydelsefulla guerillagrupper som opererar i andra områden och bidrar till framgången för en uppgjord taktik, utan att själv besitta samma operativa styrka som guerillan på andra håll. Guerillagruppen i stan kan aldrig välja mellan att sabotera teleföbindelser, verkställa attentat eller rikta överraskningsattacker mot fientliga patruller på ensligt belägna gator: den skall göra precis vad den får order om. Om dess uppgift är att såga ner telefonstolpar, förstöra elledningar eller riva upp järnvägar och vattenledningar skall den strikt hålla sig till just detta.

Man opererar i grupper om högst fyra eller fem mans styrka. Detta är en absolut nödvändig gräns, eftersom det är i utomordentligt ogynnsam terräng som man är verksam. Fienden är på sin vakt, angiveri och repressalier vanliga. Försvårande omständigheter är också det faktum att stadsguerillan nästan aldrig kan avlägsna sig särskilt långt från de punkter där den opererar; man måste slå till och försvinna utomordentligt snabbt; det rör sig om en guerilla som nästan uteslutande arbetar nattetid och knappast kan verka på annat sätt förrän staden belägras utifrån. Då är det dags att träda fram och öppet ta del i kampen.

De väsentligaste egenskaperna för den som skall utkämpa detta slags krig är en om möjligt ännu strängare disciplin än den som andra guerillasoldater måste visa, samt diskretion. Denne guerrillero kan bara räkna med att man öppnar dörren för honom i två eller tre hus. Han kan vara övertygad om att det är liktydigt med döden att bli omringad. Hans vapen är inte desamma som på andra håll inom guerillan. Det rör sig här om vapen för individens

eget försvar som lätt kan gömmas och inte är till hinder under en skyndsam reträtt. Varje guerillagrupp bör inte vara utrustad med mer än en eller två karbiner (eller gevär med avsågad pipa) och därjämte revolverar.

Verksamheten består i organiserat sabotage. De väpnade aktionerna inskränker sig till överraskningsangrepp på en eller två representanter för fiendearmén eller dess upplysningstjänst.

Detta sätt att arbeta innebär stora krav på utrustning: man behöver sågar, dynamit, hackor, spadar och verktyg för att bryta upp järnvägsräls med. Kort sagt materiel lämpad för de uppgifter man står inför, dold på säker plats, men som vid behov kan bäras i hand.

Om det rör sig om mer än en guerillagrupp skall de alla underställas en gemensam chef som leder verksamheten med hjälp av verkligt betrodda civila förbindelsemän. I vissa fall kan guerillasoldaten fortsätta att utöva sitt civila yrke - men detta är mycket svårt. I praktiken är stadsguerillan en grupp män som lever under jorden, organiserade som en armé och verksamma under de ogynnsamma betingelser som vi här talat om.

Betydelsen av guerillakrig i stadsmiljö har underskattats högst avsevärt. I själva verket är den utomordentligt stor. Ett gott guerillaarbete, i tillräckligt stor skala, lamslår nästan fullständigt ortens kommersiella och industriella liv och injagar osäkerhet och rädsla i hela befolkningen - en rädsla som slutligen får folk att längta efter en våldsam händelseutveckling som äntligen sätter punkt för detta spänningstillstånd. Om man har framtiden i tankarna redan från krigets början och utbildar specialister på detta slags krigföring kommer hela händelseförloppet att starkt påskyndas - samtidigt som man sparar människoliv och dyrbar tid åt hela nationen.